

5. Батанов О. В. Територіальна громада – первинний суб'єкт муніципальної влади в Україні: поняття та ознаки / О. В. Батанов : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2008_2/visnik_st_13.pdf.

6. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon5.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.

7. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

8. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon5.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.

Солових В. П., д-р наук з держ. упр., проф.,
*Харківський регіональний інститут державного
управління Національної академії державного
управління при Президентіві України, Україна*

МЕРЕЖЕВИЙ ПІДХІД ЯК МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВРЯДУВАННЯ (РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ)

Мережевий підхід до демократичного врядування є відбиттям не тільки суперечок, які ведуться між представниками різних політико-управлінських теорій, але й відповіддю на зміни умов, у яких реалізується політика й управління суспільними справами. Екологія публічного управління за останні десятиліття істотно змінилася. Суспільні структури стають все більше плюралістичними; ускладнюються взаємин між різними групами населення; значно зростають невизначеності й ризик; зростає вплив міжнародного фактора на внутрішню політику держави; інформатизація суспільства; падіння довіри населення до центральних органів управління, – це й багато чого іншого спонукають до необхідності перегляду традиційних управлінських підходів, особливо тих, де применшувалися особливості публічної сфери, як, наприклад, у новому публічному менеджменті, що одержав навіть найменування – неотейлоризм. Коротко основні положення теорії політичних мереж зводяться до наступного.

По-перше, теорія політичних мереж реконструює відносини між державним управлінням і сучасним суспільством. Замість спроби редукції складності суспільства для ефективного управління, вона містить у собі ріст складності як необхідну передумову вироблення політики й здійснення управління. Поняття «мережа», здається, стає «новою парадигмою архітектури складності» [4, с. 25]. Більше значимим є те, що мережі відкривають уряд перед суспільством. Концепція політичних мереж відноситься до концепцій середнього рівня, тобто в ній розкриваються

відносини не між суспільством і державою, а між управлінськими структурами, суспільними й бізнес асоціаціями.

По-друге, вчені, які розробляють теорію мереж, включають у свої міркування моральний вимір управління й процес вироблення політичного рішення. Це означає, що дана теорія державного управління близька до політичної філософії й ціннісно-орієнтованого підходу [1, 2, 3].

По-третє, хоча поняття «інститут» відіграє значну роль у теорії політичних мереж, однак не інститути, а зв'язку й відносини становлять ключовий пункт розгляду. «Очевидно, всі аналітики теорії мереж розділяють передумову, що завершене пояснення для деяких соціальних феноменів вимагає знання взаємин між системними акторами» [5, с.9].

По-четверте, у теорії мереж проблема ефективності управління розглядається не в аспекті відносини «мета-засоби», а в аспекті відносин «мета-процеси». Хоча й оцінка ефективності мереж визначається здатністю державних службовців вирішувати суспільні потреби, [6], однак політичні мережі можна оцінювати і за таким параметром, як трансакційні витрати, тобто витрати на переговори, інтеграцію й координацію своєї діяльності [7]. Фактично, тут мова йде про дієвість, аніж про ефективність.

Таким чином, політичні мережі володіють рядом характеристик, які відрізняють їх від інших форм управлінської діяльності в сфері публічних потреб і інтересів.

По-перше, мережі являють собою таку структуру управління публічними справами, що зв'язує державу й громадянське суспільство.

По-друге, політична мережа складається для вироблення угод у процесі обміну наявними в її акторів ресурсів.

По-третє, важливою характеристикою політичної мережі виступає загальний кооперативний інтерес.

По-четверте, з погляду вироблення політичних рішень учасники мережі не вибудовуються в деяку ієрархію, де яка-небудь організація має перевагу з погляду її владної позиції.

По-п'яте, мережа являє собою договірну структуру, що складається з набору контрактів, які виникають на основі погоджених формальних і неформальних правил комунікації. У політичних мережах діє особлива культура консенсусу.

У цілому політична мережа являє собою систему державних і недержавних утворень у певній сфері політики, які взаємодіють між собою на основі ресурсної залежності з метою досягнення загальної згоди по політичному питанню, використовуючи формальні й неформальні норми.

Література:

1. Wamsley G., Wolf J. (eds.). Refounding Democratic Public Administration. Modern Paradoxes, Postmodern Challenges. London; New Delhi, 1996.
2. March J. Administrative Practice, Organization Theory, and Political Philosophy: Ruminations on the Reflections of John M. Gaus // PS. Political Science and Politics. 1997. Vol. 30. N 4.

3. Harmon M. Decisionism and Action: Changing Perspectives in Organization Theory // International Journal of Public Administration. 1998. Vol. 26. N 6–8.
4. Bo rzel T. Organizing Babylon – on the Different Conceptions of Policy Networks // Public Administration. 1998a. Vol. 76. N 2.
5. Knoke D. Political Networks. The Structural Perspective. Cambridge, 1990.
6. Milward H., Provan K. Principles for Controlling Agents: The Political Economy of Network Structure // Journal of Public Administration Research and Theory. 1998. Vol. 8. N 2.
7. Hindmoor A. The Importance of Being Trusted: Transaction Costs and Policy Network Theory // Public Administration. 1998. Vol. 76. N 1.

Шепеленко О. Г., канд. наук з держ. упр.,
*Харківський регіональний інститут державного
управління Національної академії державного
управління при Президентіві України, Україна*

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-СТРУКТУРНОГО МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Актуальність теми. Ухвалення Стратегії інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів, Законів України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (2012 р. та змін до нього у 2014 р.), «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та Європейським Союзом про відновлення дії Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво» (2015 р.) свідчить про нагальність реалізації інноваційної політики для забезпечення національної безпеки та сталого розвитку країни. Водночас в умовах децентралізації державної влади в Україні збільшується роль регіонів, місцеві органи влади перетворюються на дієздатні суб'єкти реалізації державної інноваційної політики. Налагодження горизонтальних зв'язків між різними суб'єктами інноваційної діяльності: місцевими органами влади, галузевою та академічною наукою, консалтинговими та впроваджувальними фірмами, малими підприємствами, інвесторами – призводить до нарощення інноваційного потенціалу регіонів. Забезпечення сталого розвитку регіонів потребує запровадження нових підходів до державної інноваційної політики на регіональному рівні. Зазначене обумовлює актуальність дослідження механізмів реалізації державної інноваційної політики на регіональному рівні.

Теоретичної основою дослідження є наукові праці зарубіжних і вітчизняних вчених щодо регіональної інноваційної політики та діяльності органів місцевої публічної влади. В Україні вивченню основ державного управління інноваційною діяльністю присвячені праці О. Алімова, В. Бакуменка, Л. Безчасного, М. Гамана, Б. Данилишина, О. Дація, А. Дегтяра, М. Корецького, С. Попова, Л. Федулової та ін. Сучасні механізми